

ÜLERIIGILINE TASEMETÖÖ

EESTI KEEL

6. KLASS

21. APRILL 2005

VARIANT A

ÕPILASE NIMI _____

POISS TÜDRUK

KOOL _____

MAAKOND _____

1., 2., 3. ÕPPEVEERANDI HINNE _____

TASEMETÖÖ PUNKTISUMMA _____

TASEMETÖÖ HINNE _____

MÄRKUSED _____

(on parandusõppel, saab logopeedilist abi, õpib individuaalse õppekava alusel, kodune keel erineb kooli õppekeelest)

Õpetajale

10 punkti	
-----------	--

1. ÜLESANNE. Vaata üle järgnev tööülesanne, mida pead teksti kuulamise põhjal täitma. Õpetaja loeb teksti ette kaks korda. Kuula hoolikalt ja täida ülesanne: vali sulgudest õige vastusevariant ja tõmba vale maha.

1. Eestis on looduskaitse all (nii valge- kui ka must-toonekurg / ainult must-toonekurg).
2. Vanasti arvati, et valge-toonekurg ennustab (surma / lapse sündi).
3. Tänapäeval (usuvad paljud / ei usu enam keegi), et lapse sünd kurgedega seotud on.
4. Eestis hakkas valge-toonekurg laiemalt levima alles (19. sajandil / eelmisel sajandil).
5. Valge-toonekurg on nimetatud ka (kevadekuulutajaks / saksamaa pääsukeseks).
6. Eestist (põhja pool / lõuna pool) toonekured ei ela.
7. Eestis pesitseb kõige vähem toonekurgi (Vigalas ja Toris / saartel).
8. Valge-toonekurg ehitab oma pesa (inimeste pandud alusele / tihedate okstega puu otsa).
9. Toonekure toiduks on peamiselt (konnad, hiired ja rästikud / puuoksakesed, tõugud ja vihmaussid).
10. Poegade toidu toonekurg (kannab elusalt pessa / surmab, neelab alla ja oksendab pesa põhjale).

2. ÜLESANNE. Tee kahest lausest üks. Kasuta võimalikult erisuguseid sidesõnu ja lausetüüpe.

Aias asus vana maja. Selles majas elas Pipi. –

.....

Ta oli üheksa-aastane. Ta elas seal üsna üksi. –

.....

Tal ei olnud ema. Tal ei olnud isa. –

.....

Kunagi oli Pipil isa. Loomulikult oli Pipil ka ema. –

.....

Aga see oli nii ammu. Ta ei mäletanud seda enam. –

.....

Ema oli surnud. Pipi oli veel üsna tilluke. –

.....

Ükskord puhus torm isa merre. Ta jäi kadunuks. –

.....

Pipi oli päris kindel. Isa tuleb ühel päeval tagasi. –

.....

Ta uskus. Isast sai neegrite kuningas. –

.....

Pipi oli küll veel väike. Ta oli kole tugev. –

.....

3. ÜLESANNE. Kirjuta igasse ruutu nõutud algustähega nõutud liiki sõna.

SÕNALIIK	S	M
Nimisõna		
Omadussõna		
Arvsõna		
Asesõna		
Tegusõna		

4. ÜLESANNE. Kui antud sõnapaar tuleb omavahel kokku kirjutada, ühenda need kaarekesega, kui tuleb lahku kirjutada, tõmba vahekohta püstkriips.

kivi katus, laua lamp, vaatlus post, poisi nuga, ehitus kaup, isa tangid,
kuulus kamp, võitlus vaim, raud aed, ilus ilm

5. ÜLESANNE. Loe teksti ja täida loetu põhjal lüngad järgnevas ülesandes.

Õlipuud on igihaljad puud või pöösad. Vahemeremaades kasvatatakse neid kultuurtaimedena juba üle viie ja poole tuhande aasta. Õlipuul on ploomitaoline, aga pisut väiksem vili. Õlipuu võib kasvada kuni kahe tuhande aasta vanuseks. Õli kasutatakse toiduainena ja naha hooldamiseks. Oliiviõli oli puhtuse sümbol. Kreeka jumalanna Pallas Athena olevat oma käega Akropolisele õlipuu istutanud. Õlipuu on ka rahu sümbol. Tema okstest pärg asetati olümpiavõitja pähe kui autasu suursaavutuse eest rahumeelses võitluses. 95% maailma oliivitoodangust tuleb Vahemeremaadest. Kvaliteedilt on oliiviõli esikohal. Viljad valmivad hilissügisel ning neid korjatakse novembrist märtsini. Mida kauem on viljad puudel, seda õlirikkamad need on. Puult võetud oliivid ei kõlba kohe süüa, need on väga mõrud. Oliive leotatakse alguses söögisooda lahuses, et neutraliseerida mõruaineid, seejärel hoitakse 3–10 kuud soolvees, kuni nad muutuvad söömiskõlblikeks. Oliive konserveeritakse ja veetakse laiali üle kogu maailma.

Õlipuid on Vahemeremaades kasvatatud juba rohkem kui aastat.
 Õlipuu vili meenutab
 Õlipuu vanus võib ulatuda aastani.
 Akropolisele olevat õlipuu istutanud
 Õlipuu sümboliseerib
 Enamik maailma oliivitoodangust tuleb
 Valminud vilju koristatakse
 Kui lasta oliividel kaua puul seista, muutuvad nad
 Puult võetud oliivid on mõrud, seetõttu leotatakse neid algul
 Hiljem tuleb oliive vähemalt soolvees hoida, et nad kõlbaksid süüa.

6. ÜLESANNE. Kirjuta viie kirjaniku ees- ja perekonnanimi ning märgi igaühe juurde üks tema sulest ilmunud raamat.

10 punkti

7. ÜLESANNE. Kirjuta lünka sobiv täht või tähed ning nummerda tähendus sõnaga ühtviisi.

10 punkti

1. arhi__ekt		töökaaslane
2. __urnalist		takistus
3. katastr__f		puuvili
4. ko__eeg		haritlaskond
5. z__loogia		kurva sisuga näidend
6. __ragöödia		tantsijatar
7. ba__eriin		ehituskunstnik
8. mandar__n		õpetus loomadest
9. __arjäär		ajakirjanik
10. inte__igents		suur õnnetus

8. ÜLESANNE.**A. Märki iga lause järele, kas tegemist on fakti (F) või arvamusega (A).**

- Eestis paistab päike liiga harva. _____
- Kadri keskmine hinne on 4,5. _____
- Võrtsjärv on suuruselt Eesti teine järv. _____
- Eesti parim ajaleht on Eesti Ekspress. _____
- Erki Nool on võitnud olümpiamängudel kuldmedali. _____

B. Märki igas sõnapaaris, mis on põhjus (P), mis tagajärg (T).

külmetus	_____	köha	_____
pisarad	_____	kurbus	_____
valgus	_____	varjud	_____
pahategu	_____	karistus	_____
lokid	_____	lokirullid	_____

9. ÜLESANNE. Pane puuduvad kirjavahemärgid.

Kuhu see tee siit läheb küsis kord Käina parun Vanaoja Kaarli käest. Kaarel kes oli tuntud naljamees muigas veidike ning vastas siis Ei ma mõtle selle peale kulla parun et see tee siit kuhugi ära läheb. Ta on nõnda kaua kui minu silmad on näinud ikka ühe koha peal paigal seisnud nagu iga teinegi tee.

10. ÜLESANNE. Kasuta sulgudes antud sõna sobivas vormis.

1. Peeter on meie klassi kõige _____ (väle) jooksja.
2. Köster pani Tootsi _____ (nurk).
3. Mul on homseks kõik juba _____ (õppima).
4. Pärast võistlusmängu ruttasime kõik _____ (dušš) alla.
5. Parimate _____ (kunstnik) töödest korraldati näitus.
6. Onu _____ (parkima) eile oma auto meie hoovi.
7. Õhtul hakkasime emaga _____ (kukkel) küpsetama.
8. Viimase _____ (seanss) lõpul hakkas kõigil korruga kiire.
9. Emma ei tahtnud kohtuda mitte _____ (keegi).
10. Sihtkohta jõudmiseks oli vaja veel kuus kilomeetrit _____ (käima).

LISAÜLESANNE

Anna lühidalt edasi mõni meeldejäänud sündmus mõnest ülesandes 6 nimetatud raamatust.
